

Samenwerking Hospice en VPTZ

Hospice Rozenheuvel in Rozendaal en VPTZ Arnhem en Midden Gelderland hebben de gesprekken hervat om samen te werken in de palliatieve en terminale zorg. Door corona hebben de voorbereidingen voor deze samenwerking een tijdje stilgelegen, maar zoals het er nu naar uitziet, gaan begin volgend jaar de eerste vrijwilligers van Hospice Rozenheuvel aan het werk met dit project.

Bij VPTZ Arnhem zit beleidscoördinator Dolf Mulder in de werkgroep, namens VPTZ Midden Gelderland praat algemeen coördinator Saskia Hofman mee en Hospice Rozenheuvel wordt vertegenwoordigd door zorgcoördinator Lonja Koster.

Lonja (42) werkt sinds 1 januari 2020 bij Hospice Rozenheuvel van het Leger des Heils. Hiervoor werkte ze tien jaar als oncologieverpleegkundige in het

Radboud ziekenhuis in Nijmegen, om vervolgens de overstap te maken naar Buurtzorg. Hier verleende ze als wijkverpleegkundige ook palliatieve zorg. Daar kwam ze regelmatig in contact met VPTZ. "Een geweldige organisatie", meent ze oprecht. "Ik heb vaak meegemaakt hoe waardevol hun werk is. Door hen komen mantelzorgers even tot rust. Ze weten dat er iemand in huis is en ze staan er niet alleen voor."

Ze vindt het dan ook ontzettend belangrijk dat zorgverleners, zoals thuiszorg en huisartsen, patiënten in de wijk goed voorlichten wat de mogelijkheden zijn in het laatste stukje van hun leven. "Mensen moeten kunnen kiezen wat het beste bij hen past. Alle opties daarbij zijn goed. Als iemand met een uitgebreid netwerk en met behulp van de thuiszorg en VPTZ thuis

wil sterven, dat is prima. Maar er zijn ook mensen die alleen zijn of een complex ziektebeeld hebben, voor wie het lastig is om thuis te sterven. Dan komt bijvoorbeeld een hospice in beeld."

De samenwerking tussen Hospice Rozenheuvel en VPTZ moet de drempel verlagen tussen het hospice en de thuissituatie. Het project is vooral gericht op het voorstadium van een opname in het hospice. Bijvoorbeeld als iemand tijdelijk op een wachtlijst komt te staan omdat de tien beschikbare plekken in het hospice bezet zijn. Daarnaast komt het incidenteel voor dat iemand vanuit het hospice naar huis gaat, maar nog wel veel aanvullende zorg nodig heeft. Lonja: "In beide situaties is het fijn als mensen thuis en in het hospice dezelfde gezichten terugzien. Ze worden vaak toch al omringd door zoveel wisselende zorgverleners en vrijwilligers."

De bedoeling is dat het project begin volgend jaar van start gaat met vier vrijwilligers van Hospice Rozenheuvel die zich hiervoor hebben aangemeld. Zij volgen eerst de basiscursus die alle vrijwilligers van VPTZ krijgen. Vervolgens worden zij ingezet bij mensen thuis die wachten op een plekje in het hospice of, in een uitzonderlijk geval, weer naar huis gaan. Lonja: "Voor onze gasten voelt het veiliger en vertrouwd als ze zowel thuis als in het hospice door dezelfde vrijwilliger worden geholpen."

Lonja Koster heeft goede ervaringen met VPTZ.

Eric van der Vet nieuwe voorzitter VPTZ Arnhem

“Ontwikkelen en begeleiden is een rode draad in mijn leven. Zowel wat betreft mijzelf als anderen. Dat streefde ik na in mijn carrière en als vrijwilliger. Het is ook een basis voor mijn inzet als nieuwe voorzitter van VPTZ Arnhem.”

Eric van der Vet (73) geboren en getogen Rotterdammer, is half augustus benoemd tot voorzitter van VPTZ Arnhem. Hij is gevraagd deze taak over te nemen van de plotseling overleden Paul Goderis in februari van dit jaar. Eric is geboren in 1947 en groeide op in een totaal verwoeste stad die in de jaren na de Tweede Wereldoorlog betrekkelijk snel opgebouwd werd. “Als ik naar school liep, hoorde ik links en rechts het voortdurende gestamp van heimachines. Er heerste een sfeer van optimisme. De ellende achter ons laten en samen aan het werk om de wereld op te bouwen. Dat was ook de sfeer in het gezin waarin ik ben opgegroeid. Ik ben blij dat ik dat heb mee mogen maken. Dat heeft mij gevormd tot wie ik ben.”

Hij hield van sporten en werd gymleraar op verschillende middelbare scholen in Rotterdam en Den Haag. Na een paar jaar maakte hij de overstap naar het vormingswerk voor jong volwassenen.

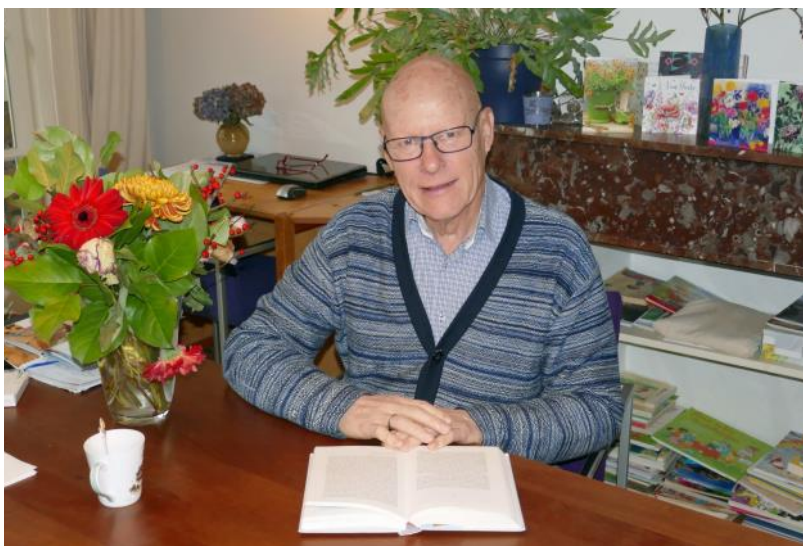
“Ik vond het erg inspirerend om mensen iets mee te geven waar ze iets aan hebben in hun verdere leven.” Hij werd directeur van de Stichting Jeugd en Gezin in Groningen, dat hulpverlening bood aan ouders en hun kinderen. Eind jaren '80 – hij was toen 40 jaar – maakte hij de overstap naar de ‘harde sector’. Hij werd hoofd Personeel en Organisatie bij de Postbank in Leeuwarden. Na de fusie van deze bank met de NMB tot ING was hij trekker van een aantal trajecten op het gebied van reorganisatie en personeelsbeleid. “Daar heb ik veel geleerd op het gebied van organiseren. Maar dat was toch niet mijn wereld. Het ging vooral om geld. Terwijl ik mij liever bezighoud met mensen.”

Hij ging terug naar de jeugdzorg en na een tijdje begon hij zijn eigen bureau

voor interim-management en advies om organisaties en instellingen bij te staan bij reorganisaties, fusies, bestuur en toezicht in verbinding met het inhoudelijk werk zoals de zorg voor ouderen, kinderen en vluchtelingen.

Dertien jaar geleden werd hij vrijwilliger bij een Buddyproject in Arnhem. Hij werd gekoppeld aan mensen die ondersteuning en aandacht nodig hebben. “Eigenlijk hetzelfde dat VPTZ doet. Door er te zijn, help je iemand die het moeilijk heeft. Dat kan iemand zijn, die in de knoop zit, maar ook een mantelzorger die even rust nodig heeft of aandacht voor een terminale patiënt. Het is fantastisch dat jij op die manier van betekenis kunt zijn voor iemand. Die rol verrijkt je leven als vrijwilliger.” Dat is wat Eric betreft de kern van vrijwilligerswerk. “Je doet iets voor anderen, maar hebt er zelf ook iets aan.”

Als nieuwe voorzitter volgt hij de reeds uitgezette lijn. “Er hoeft intern niet zo heel veel te veranderen. De komende tijd gaan we ons vooral bezighouden met het opstarten van de inzetten. Daar zijn we in Arnhem tijdelijk mee gestopt tijdens corona. Daarnaast moet VPTZ inspelen op allerlei ontwikkelingen in de maatschappij. De wereld staat niet stil. Er gebeurt veel op het gebied van terminale en palliatieve zorg. Het vrijwilligerswerk zelf verandert van karakter, onder meer door ‘bredere inzetten’. Ook ontstaan er nieuwe netwerken en samenwerkingen. Als voorzitter zal ik een actieve rol vervullen in de verbinding tussen wat er in onze omgeving gebeurt en de organisatie. Die gedragen wordt door de vrijwilligers en coördinatoren. En zo hoort het ook!”

Eric van der Vet wil als voorzitter een actieve rol vervullen in de verbinding tussen VPTZ Arnhem en de omgeving.

Medeoprichter Sonja Gribnau:

‘Het pionieren van VPTZ is voorbij’

Sonja Gribnau (74) uit Arnhem gaat in december weg als algemeen bestuurslid van VPTZ Arnhem. Met haar vertrek neemt VPTZ Arnhem afscheid van een van de oprichters van de voorganger van deze organisatie, de Stichting Sterven Thuis. Met haar echtgenoot Jos, voormalig huisarts in Arnhem, stond zij aan de basis van de huidige VPTZ Arnhem. “Het is belangrijk dat mensen met behulp van VPTZ in alle rust in hun eigen vertrouwde omgeving kunnen overlijden.”

Vrij snel nadat Jos Gribnau een huisartsenpraktijk in Arnhem overnam, werd hij in 1982 benaderd door pater Rosmuller, ziekenhuispastor in het Elisabeth Gasthuis, die hem vroeg te helpen iets op te zetten om mensen thuis te kunnen laten overlijden. Ze zochten naar een manier zodat mensen thuis op een respectvolle wijze in hun vertrouwde omgeving konden overlijden. Zoals toentertijd gebruikelijk, hielp Sonja in de praktijk van haar echtgenoot en, mede door haar ervaringen als verpleegkundige, raakte zij daar

direct bij betrokken. Samen met Hanny van der Hagen werd zij coördinator bij de nieuw op te richten Stichting Sterven Thuis.

Haar betrokkenheid bij VPTZ is terug te voeren op enkele persoonlijke ervaringen. “Toen ik vier jaar was, overleed mijn vader. Dat ging helemaal buiten mij om. Dat was slecht voor kinderen. Die mocht je daar niet mee ‘beschadigen’. Mede daardoor ben ik de verpleging ingegaan.” In het Gemeenteziekenhuis Zuidwal in Den Haag, waar ze haar opleiding volgde, stierven patiënten niet op zaal, tussen de overige vijftig mannen of vrouwen, maar werden ze met bed en al naar de badkamer gereden. Toen een patiënt van Sonja overleed mocht zij, door een ruzie tussen twee hoofdzusters, de man niet naar de badkamer rijden. “Dat was tijdens bezoeken. Honderden mensen stonden te dringen om de zalen op te gaan. Daar stond ik met een net overleden patiënt. Uit piëteit voor hem en zijn familie vond ik een uitweg door de bran-

card de enige lift van het ziekenhuis in te rijden. Door die steeds op en neer te laten gaan, hield ik de man uit het zicht van nieuwsgierige blikken.”

Bij de oprichting van de stichting in 1983 kregen de initiatiefnemers hulp en advies van Leendert Vriel Stichting uit Glanerbrug. De naamgever van deze stichting was een van de eersten in Nederland die ervoor zorgde dat zijn echtgenote thuis kon sterven. “Dat gebeurde niet in die tijd. Mensen overleden in een verpleeghuis of ziekenhuis.”

Het liep storm na een artikel in het huis-aan-huisblad de Arnhemse Koerier. “Dat was heel wonderlijk. We werden overstroomd door aanvragen voor hulp, maar ook door meldingen van vrijwilligers. Zowel mannen, die vroeg met pensioen gingen en iets zinnigs wilden doen, als vrouwen meldden zich aan. Nu is dat totaal anders. Iedereen is druk. Grootouders moeten op de kleinkinderen passen omdat hun ouders werken en mensen gaan later met pensioen. Tegenwoordig moet je hard zoeken naar vrijwilligers.”

In de jaren negentig stopte Sonja bij de stichting. Zeven jaar geleden vroeg een buurvrouw, die onbekend was met haar verleden, of ze niet in het bestuur wilde van VPTZ Arnhem. “Dat was een enorm verschil met vroeger. De basis en emoties bij het sterven thuis blijven hetzelfde. Maar het is nu veel professioneler en gestructureerder. Waarbij de lokale afdelingen goed worden ondersteund en begeleid door VPTZ Nederland. Het pionieren is voorbij.”

Na zeven jaar is het genoeg voor Sonja. “Het is tijd voor een nieuwe lichter. Met jonge mensen met frisse, nieuwe ideeën en een ander netwerk.”

Sonja Gribnau met echtgenoot en medeoprichter Jos Gribnau.

Veiligheid voor vrijwilligers en cliënten voorop tijdens corona

Corona trok een flinke streep door het werk van de vrijwilligers van VPTZ. Nadat de pandemie in maart Nederland had bereikt, werden de inzetten van zowel VPTZ Arnhem als VPTZ Midden Gelderland stilgelegd. Mede door verzoeken van zowel aanvragers als vrijwilligers besloot het bestuur van VPTZ Midden Gelderland vanaf juni het werk mondjesmaat te hervatten. Iedere aanvraag werd nauwgezet bekeken en er werden duidelijke afspraken gemaakt over de veiligheid van zowel vrijwilligers als cliënten.

Het besluit om weer ingezet te worden, werd door Hans Meeusen (61) en Rens Huuskes (55) van de afdeling Duiven Westervoort met vreugde begroet. Rens Huuskes, die in coronatijd bij twee verschillende mensen is ingezet: "Wij zijn ontzettend blij dat de inzetten weer zijn opgepakt. Juist in deze tijd zijn wij hard nodig."

Dat vindt ook Hans, die ongeveer bij vijf

mensen is ingezet in coronatijd: "Het is fijn om weer aan het werk te gaan. De behoefte is groot. Mensen voelen zich opgesloten door corona. Ze raken geïsoleerd. Ze kunnen niet naar buiten en er komt minder bezoek. Met ons kunnen ze eindelijk weer tegen iemand aankletsen."

Dat ging helemaal op bij hun inzet in Duiven. Daar kwamen ze al sinds 2018. Hans: "Dat was een bijzondere periode, waar we met veel voldoening op terugkijken. Mede door die lange periode raakten we erg betrokken bij het gezin." Dat ging zover dat Rens een warme afscheidsbrief schreef bij het overlijden van de man. Hij kon die op de begrafenis helaas niet zelf voorlezen omdat hij snotterig was en het risico niet wilde lopen anderen te besmetten. De brief las Hans voor, die er een aantal mooie herinneringen van hemzelf aan toevoegde.

Hans: "Het is bijzonder en fijn als je op

die manier een inzet af kunt sluiten."

De bezoekjes van Hans en Rens, die om en om op woensdagavond van acht tot elf bij de man aan het bed kwamen zitten, werden enorm gewaardeerd. Rens: "Die vrouw was helemaal op. Ze had een hernia en door de mantelzorg van haar man had ze een burn out gekregen. Nu kon ze fijn op woensdagavond naar de bingo of ging ze op bezoek bij haar dochter. Even eruit omdat ze wist dat haar man bij ons in goede handen was."

Op die woensdagavonden is er veel gepraat. Zijn diepe gesprekken gevoerd over leven en dood. Maar werd ook veel gelachen over leuke dingen of keken ze naar een voetbalwedstrijd op televisie. "Die ervaringen zijn een verrijking van je leven", zegt Hans. "Het is fantastisch werk", valt Rens hem bij. "Dit is het mooiste dat er is, mensen bijstaan in een moeilijke tijd. Ik voel dankbaarheid dat ik dat ik in deze periode wat kan betekenen voor de familie."

Zo denkt Hans er ook over: "Ik vind het waardevol en mooi dienstbaar te kunnen zijn in de laatste fase van het leven."

Bang voor corona zijn ze niet geweest. Hans: "We hebben nadrukkelijk steeds anderhalve meter afstand gehouden en hebben zelfs geen ellebooggroet gedaan. Je bent extra voorzichtig omdat het uiterst kwetsbare mensen zijn."

"Maar we zijn ook voorzichtig voor onszelf", zegt Rens. "Ik heb ook een gezin en een vader van 89. Ons uitgangspunt is, we zijn vrijwilliger en staan in dienst van de cliënt. Maar dat mag niet ten koste gaan van alles."

Rens Huuskes (links) en Hans Meeusen zijn blij dat ze, ondanks corona, weer als vrijwilliger ingezet kunnen worden.

*We hebben een bewogen jaar achter de rug als gevolg van het coronavirus.
Het komend jaar zal de invloed hiervan op ons dagelijks leven nog groot blijven.*

En dat geldt ook voor de komende kerstdagen.

*Nu we maar in heel klein verband kunnen samenkomen,
wensen wij u toe dat u wegen vindt om attent te zijn naar elkaar,
en om verbonden te zijn met wie u dierbaar zijn.*

*Vrijwilligers, coördinatoren en bestuurders van
VPTZ Midden Gelderland en VPTZ Arnhem wensen u
fijne kerstdagen en een gezond en gelukkig nieuwjaar.*

'Er zijn'

Vrijwilligers Palliatieve
Terminale Zorg

Midden Gelderland

*Ben jij flexibel, kun je goed luisteren, vind
je netwerken leuk en geef je om mensen?
Dan ben jij de*

Vrijwilligerscoördinator ^{m/v}

die onze vrijwilligers optimaal kan inzetten bij de ondersteuning
en begeleiding van palliatieve terminale cliënten.

Afdeling Rheden - Rozendaal

Kijk voor de volledige vacature op
www.vptzmiddengelderland.nl

Inzetten tijdens totale lockdown

Het bestuur van VPTZ Midden Gelderland heeft tijdens zijn vergadering van 16 december 2020 besloten geen nieuwe inzetten meer aan te nemen tot 19 januari 2021. Ook VPTZ Arnhem zal tot die datum geen nieuwe inzetten aannemen.

Lopende inzetten worden in overleg tussen cliënt, coördinatoren en vrijwilligers op een zodanige wijze voortgezet, dat zij voldoen aan de recente voorschriften van het RIVM en het Kabinet of tot een nader te bepalen datum opgeschort.

Samenwerking VPTZ Arnhem en Midden Gelderland

Met deze nieuwsbrief willen we jullie laten zien hoe de samenwerking tussen VPTZ Midden Gelderland en Arnhem verder vorm krijgt. In de volgende nieuwsbrieven komen we hier op terug.

Wat de PR-activiteiten betreft, deze hebben een vaste tred gevonden in het gezamenlijk overleg van beide PR-groepen, waarin onder andere deze nieuwsbrief wordt voorbereid.

Met deze nieuwsbrief willen we met interviews en artikelen laten zien wat vrijwilligers beweegt en motiveert, en hoe we daardoor van betekenis kunnen zijn.

Organisaties gaan ketenzorg aanbieden

Hoogtepunt van de samenwerking had dit jaar het symposium moeten zijn dat in een voortvarende samenwerking met STMG was georganiseerd. Toen alles in kannen en kruiken was en de inschrijving overtekend, kwam corona. We bewaren het scenario nu voor betere tijden. Ook een bijeenkomst op de Internationale Dag van de Palliatieve Zorg

voor onze gezamenlijke vrijwilligers met medewerkers van de D3rde Verdieping als gast en een theatervoorstelling van Nicoline van de Beek, is vanwege de aanscherping van coronamaatregelen vervallen.

Gelukkig gaan er ook zaken door zoals de samenwerking met Hospice Rozenheuvel waarover Lonja Koster vertelt in deze nieuwsbrief. Als drie organisaties gaan we ketenzorg aanbieden aan de voor- en achterkant van het Hospice. Doel is om mensen die in de laatste levensfase zijn of deze naderen goed te informeren over de mogelijkheden die VPTZ en Hospice in hun samenwerking bieden, waarbij vrijwilligers vertrouwde gezichten kunnen worden.

Voor komend jaar willen we de coördinatoren van Arnhem en Midden Gelderland met elkaar laten kennismaken om ervoor te zorgen dat zij elkaar makkelijker kunnen vinden en ondersteunen als dat nodig is.

Een ander speerpunt voor komend jaar is dat we allebei onze organisaties nog meer onder de aandacht brengen in het Netwerk Palliatieve zorg regio Arnhem en de Liemers.

Steun in de rug
Thuis, in de laatste levensfase
VPTZ Arnhem

Secretariaat:

Akkerwindestraat 1-109
6832 CR Arnhem

www.vptzarnhem.nl

info@vptzarnhem.nl

Nummer voor hulpvragen:

Tel. 06-5100 9572

Beleidscoördinator:

Dolf Mulder

Tel. 06-1495 1013

Vrijwilligers Palliatieve
Terminale Zorg
Midden Gelderland

Postadres:

Rosendaalselaan 20
6891 DD Rozendaal

www.vptzmiddengelderland.nl

info@vptzmiddengelderland.nl

Nummer voor hulpvragen:

Tel. 06-174 55 664

Algemeen coördinator:

Saskia Hofman

Tel. 06-239 43 784

Redactie:

Hans Teunissen

Nummer 12, december 2020